

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal
által kiadott**

3015/2016. útmutató

a kiviteli vámeljáráások végrehajtásának részletes szabályairól

A kiviteli vámeljáráások végrehajtása, a kiviteli vámáru-nyilatkozat benyújtása, feldolgozása, valamint a kiviteli vámeljáráás kapcsán felmerülő egyéb teendők ellátása érdekében az alábbi útmutatót adom ki.

1. Jogszabályok

1. A kiviteli vámeljáráásra vonatkozó jogi rendelkezések az alábbiak:
 - a) az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: UVK),
 - b) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2446 bizottsági rendelet (a továbbiakban: FJA),
 - c) az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015/2447 bizottsági rendelet (a továbbiakban: VA),
 - d) az uniós vámjog végrehajtásáról szóló *2017. évi CLII. törvény*,¹
 - e) az uniós vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 11/2016. (IV. 29.) NGM rendelet,
 - f) *a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.)*.²

2. A kivitelre vonatkozó általános rendelkezések

2. Az UVK 269. cikke szerint az Unió vámterületéről kiszállítani kívánt uniós árukat kiviteli eljárás alá kell vonni.
3. A kiviteli vám-árunyilatkozatoknak a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó, a szükséges elektronikus rendszerek működésbe lépéséig alkalmazandó átmeneti szabályok tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az (EU) 2015/2446 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet módosításáról szóló 2016/341 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: ÁFJA) 9. melléklet C1 függelékének kell megfelelniük, és ezeket a kiviteli vámhivatalhoz adatfeldolgozási eljárás felhasználásával kell benyújtani.
4. Normál és egyszerűsített eljárás esetén is 0-24 óráig nyújtható be a kiviteli vám-árunyilatkozat, de normál eljárásban a kiviteli vámeljáráások kizárólag az érintett kiviteli vámhivatal ügyfélfogadási idejében kerülnek lefolytatásra.

3. A kilépési gyűjtő árunyilatkozat kilépési vámhivataltól eltérő vámhivatalban történő benyújtása

¹ Módosította a 3003/2018. útmutató, érvényes: 2018. március 29-től

² Módosította a 3003/2018. útmutató, érvényes: 2018. március 29-től

5. Az UVK 271. cikk (1) bekezdés második albekezdésében foglaltak szerint a vámhatóságok megengedhetik a kilépési gyűjtő árunyilatkozat más vámhivatalhoz való benyújtását is, feltéve, hogy ez utóbbi a szükséges adatokat azonnal közli a kilépési vámhivatallal, vagy azokat elektronikus úton a rendelkezésére bocsátja.
6. Magyarországon lehetőség van az un. Office of Lodgement (a továbbiakban: benyújtási vámhivatal) funkció alkalmazására, azaz a kilépési gyűjtő árunyilatkozat Magyarországon is benyújtható akkor, ha a kilépési vámhivatal másik tagállamban található.
7. A benyújtási vámhivatal alkalmazására csak akkor van lehetőség nemzetközi viszonylatban, amennyiben mind a kilépési gyűjtő árunyilatkozatot küldő, mind a kilépési gyűjtő árunyilatkozatot fogadó tagállam alkalmazza azt.
8. A kilépési gyűjtő árunyilatkozat tekintetében a benyújtási vámhivatal funkciót alkalmazó tagállamok az alábbiak: Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Románia, Svédország, Szlovákia.
9. A Külső Kommunikációs Központon (a továbbiakban: KKK2) alkalmazáson keresztül lehetőség van elektronikus úton benyújtani a kilépési gyűjtő árunyilatkozatot. A kilépési gyűjtő árunyilatkozat ezt követően automatikusan továbbításra kerül a kilépési gyűjtő árunyilatkozatban megadott kilépési vámhivatalhoz, feltéve, hogy a kilépési vámhivatal tagállama fogadni tudja a kilépési gyűjtő árunyilatkozatot. Az ilyen kilépési gyűjtő árunyilatkozattal a kilépési árunyilatkozatot fogadó és másik tagállamba továbbító magyar vámszervnek további teendője nincs.
10. Amennyiben a kilépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtója valamilyen technikai problémát (pl. üzemszünet bevezetése, elutasító üzenet stb.) észlel, abban az esetben fel kell vennie a kapcsolatot nemzeti service desk szolgálattal, a benyújtási vámhivatalhoz benyújtott kilépési gyűjtő árunyilatkozat tekintetében ugyanis a nemzeti service desk szolgálat jogosult felvilágosítást adni, illetve segítséget nyújtani.

4. A kiviteli vámeljárások végrehajtásának szabályai

11. A normál kiviteli vámeljárás mozzanatai:

- a) az exportőr/képviselője XML üzenet formájában, elektronikusan, a KKK2 keresztül kezdeményezi a kiviteli vámeljárást a kiviteli vámhivatalnál,
- b) az exportáló/képviselője elektronikusan benyújtott kérelmének érkeztetése és nyilvántartásba vétele, majd az árunyilatkozat elfogadása vagy visszaadása /visszautasítása/ a beküldött adatok alapján történik,
- c) a kiviteli vámhivatal az árunyilatkozat pénzügyőr általi, illetve automatikus feldolgozását követően visszaküldi az ügyfélnek a Kiviteli Kísérő Okmányt (a továbbiakban: KKO),
- d) a kivitelre bejelentett szállítmány kiviteli vámeljárásra történő kiadása a KKO-nak az ügyfél részére, XML formátumban történő megküldésével valósul meg,
- e) a kiviteli vámhivataltól az exportőr/képviselője automatikusan megkapja elektronikus úton a kiléptetésről szóló IE518 üzenetet.

5. A KKO kezelésére vonatkozó általános szabályok

12. A KKO és a Kiviteli Tételjegyzék mintáját, valamint adattartalmát az ÁFJA 9. melléklet H1 és H2. függelékei tartalmazzák.
13. A KKO rendeltetése elsősorban annak igazolása, hogy a kilépési vámhivatalhoz szállított áruk kiviteli vámeljárási hatálya alatt állnak.
14. A kiviteli árunyilatkozat elfogadását követően a KKO minden esetben megküldésre kerül az ügyfél részére, melynek köszönhetően sor kerülhet a KKO ügyfél általi nyomtatására. A KKO nyomtatására a vámszerveknél is van lehetőség.
15. Azon esetekben, amikor az egész kiviteli műveletre Magyarországon kerül sor, elegendő a KKO első oldalának kinyomtatása. Ebben az esetben a magyarországi kilépési vámhivatalnál csak a KKO első oldala kerül bemutatásra.
16. A KKO-t záradékolni nem kell, – az MRN, a vonalkód és a kiviteli vámhivatal kódjának tanúsításával – záradékolás nélkül hiteles.

6. Eljárás a kiviteli vámhivatalban

17. Amennyiben a VA 329. cikk (2)-(7) bekezdéseiben foglaltak teljesülnek, azaz a kiviteli vámhivatal egyúttal kilépésiként is köteles eljárni, úgy a részére benyújtott okmányok (pl. TIR-igazolvány, vasúti fuvarlevél, légi fuvarlevél stb.), vagy az e-Freight rendszer (elektronikus adatcserével kiváltott okmányok rendszere légi közlekedéshez) adatai alapján az ECN+ rendszerben a kiléptetést elvégzi.
18. Amennyiben a 15. pontban meghatározottak szerint nem kerül sor a KKO kinyomtatására, abban az esetben a kiléptetéshez kapcsolódó okmányon (fuvarokmányon, az árutovábbítási kísérő okmányon) hivatkozni kell a kiviteli árunyilatkozat fő hivatkozási számára (Movement Reference Number, a továbbiakban: MRN), valamint az „EXPORT” bejegyzést is fel kell tüntetni. E pontban foglaltakra nem kerül sor abban az esetben, ha légi fuvarozás esetén a kiviteli vámhivatal az e-Freight rendszert alkalmazza az e-Freight rendszerre vonatkozó szabályok szerint.
19. Amennyiben egy árutovábbítási eljáráshoz vagy egy légi, vasúti vagy postai fuvarlevélhez kapcsolódóan több kiviteli vámeljárási lezárására kerül sor – feltéve, hogy az e-Freight rendszer nem kerül alkalmazásra –, abban az esetben a záradékot („EXPORT” bejegyzés, illetve a vonatkozó MRN-ek feltüntetésével) – hely hiányában – az adott okmányhoz esetlegesen csatolt, vámhatóság által záradékolt pótlapon is fel lehet tüntetni, feltéve, hogy a kilépési vámhivatal a fuvarlevélen vagy kísérő okmányon az alábbi bejegyzést tünteti fel: „EXPORT”. „Az export MRN számok a csatolt lista szerint!”
20. Amennyiben a kilépésre a VA 329. cikk (7) bekezdése alapján kerül sor, abban az esetben feltétel, hogy az áruk az Unió vámterületét vasúton, postán, légi úton vagy tengeren hagyják el.
21. A 17-19. pontban leírt feltételek akkor is alkalmazandók, amennyiben multimodális szállításra kerül sor, feltéve, hogy valamennyi feltétel teljesül.

7. Eljárás a kilépési vámhivatalban

22. A VA 332. cikk (2) bekezdése alapján, ha a kilépési vámhivatal áruhiányt állapít meg, azaz a kiléptetés alkalmával vám elé állított áruk ellenőrzése során megállapítást nyer, hogy a kiléptetésre bemutatott áruk mennyisége/súlya/darabszáma kevesebb, mint a kiviteli árunyilatkozatban szereplő áruk mennyisége, akkor a kiléptetést el kell végezni. Erről a kilépési vámhivatalnak értesítenie kell a kiviteli vámhivatalt.
23. A VA 332. cikk (3) bekezdése alapján, ha a kilépési vámhivatal árutöbbletet állapít meg, az áruk kiléptetését megtagadja mindaddig, amíg a többletre vonatkozóan árunyilatkozatot nem nyújtanak be. A többletre vonatkozó árunyilatkozat benyújtására a kilépési vámhivatalnál is sor kerülhet.
24. Amennyiben az áruk darabszáma, jellege tekintetében eltérés nem került megállapításra, csupán a megállapított bruttó/nettó súly haladja meg a kiviteli árunyilatkozatban feltüntetett bruttó/nettó súlyt, és az áruk számlázási egysége nem függvénye a súlynak, abban az esetben a kiléptetést a kilépési vámhivatal elvégzi.
25. A VA 332. cikk (4) bekezdése alapján, ha a kilépési vámhivatal az áruk jellegében eltérést állapít meg, mindaddig megtagadja az áruk kiléptetését, amíg az ezen áruk vonatkozásában kiviteli árunyilatkozatot nem nyújtottak be, és erről tájékoztatja a kiviteli vámhivatalt is. Az árunyilatkozat benyújtására a kilépési vámhivatalnál is sor kerülhet.
26. A kiléptetési alakiságok elvégzését követően a kilépési vámhivatal – amennyiben a kiléptetés során benyújtásra kerül – a KKO eredeti példányát az ügyfél részére visszaadja. A KKO-ból másolatot a kilépési vámhivatal nem von be, azon kiléptetési záradékot nem alkalmaz.

8. Papír alapú kiviteli árunyilatkozat feldolgozása

27. Az FJA 143. cikke szerint az utasok a náluk lévő árukra vonatkozóan papíralapú vám-árunyilatkozatot nyújthatnak be.
28. A papír alapú árunyilatkozat feldolgozását a kiviteli vámhivatal elvégzi, majd az áruk kivitelre történő kiadását a KKO kinyomtatását követően annak utas részére történő átadásával teszi meg, majd elvégzi az árunyilatkozatban feltüntetett áruk kiléptetését.

9. Engedélyezett feladó által, egyszerűsített kiviteli vámeljáráshoz kapcsolódóan indított uniós árutovábbítási eljárás

29. A VA 329. cikk (6) bekezdés a) pontja alapján amennyiben vasúti, illetve közúti forgalomban kiviteli vámeljáráshoz kapcsolódóan engedélyezett feladó indít árutovábbítási eljárást Izlandra, Norvégiába, Svájcba vagy Liechtensteinbe akkor az árutovábbítási eljárás megindítását követően az árutovábbítási eljárással érintett egyszerűsített kiviteli vámeljárások tekintetében összegyűjtött KKO-kat az engedélyezett feladó eljuttatja az engedélyezett feladó felügyeletét ellátó vámszervhez.
30. Az engedélyezett feladói státuszt engedélyező vámszerv az engedélyben köteles szerepeltetni azt az időszakot (kiviteli vámeljárás végrehajtását követő munkanap), amire vonatkozóan az árutovábbítási eljárással egyidejűleg vagy azt megelőzően elvégzett kiviteli vámeljárásokhoz kapcsolódó kiviteli okmányokat az engedélyezett feladó felügyeletét ellátó vámszervhez el kell juttatni.

31. A KKO előoldalán az engedélyezett feladó az alábbi adatokat tünteti fel:
- az árutovábbítási eljárás azonosítószámát,
 - az engedélyezett feladó felügyeletét ellátó vámszerv nevét,
 - az árutovábbítási eljárás megindításának időpontját.
32. A VA 72-04. mellékletében meghatározott mintának megfelelő bélyegzőlenyomat a KKO-nak nem kötelező tartalmi eleme.
33. A benyújtott KKO-k kapcsán az engedélyezett feladó felügyeletét ellátó vámszerv meggyőződik arról, hogy az árutovábbítási eljárás az adott árura megindításra került. Ezt követően az engedélyezett feladó felügyeletét ellátó vámszerv elvégzi a kiléptetést és a KKO-kat visszajuttatja az engedélyezett feladónak.
34. Abban az esetben is az engedélyezett feladó felügyeletét ellátó vámszerv végzi el a kiléptetést, ha a kiviteli vám eljárás alá vonás másik kiviteli vámhivatalnál történt.

10. Másik tagállami gazdálkodó által Magyarországon kezdeményezett kivitel

35. Amennyiben egy másik tagállami gazdálkodó Magyarországon kezdeményez kiviteli vám eljárást, felmerülhet olyan eset, hogy szükséges a letelepedése szerinti tagállamban a kiviteli vám eljárás alá vont áruk Unió területéről történő kilépését igazolnia.
36. Ilyen esetben a kiviteli vámhivatal a gazdálkodó kérésének megfelelően a kilépés megtörténtét igazolja a gazdálkodó részére.

11. Kiviteli vám eljárás lefolytatása jövedéki adófelfüggesztéssel történő szállítás esetén

37. *A Jöt. 53. § (1) bekezdése alapján jövedéki termék az Európai Unió területén adófelfüggesztési eljárás keretében szállítható az adóraktár engedélyese által adóraktárból, a bejegyzett feladó által az importálás helyéről, illetve a kisüzemi bortermelőtől exportálás céljából arra a helyre, ahol a jövedéki termék elhagyja az Európai Unió területét.*³
38. Jövedéki adó megfizetésének felfüggesztése hatálya alá eső áruk kiviteli vám eljárás alá vonására abban az esetben van lehetőség, ha a jövedéki adófelfüggesztéssel történő szállításához a 1152/2003/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott uniós számítógépes rendszerben a jövedéki termék feladója által kitöltött, a Bizottság 684/2009/EK rendeletében (a továbbiakban: EK rendelet) meghatározott adattartalmú elektronikus okmány tervezetét az adóraktár, illetve az adómentes felhasználó hatósági felügyeletét ellátó vámszervhez benyújtották, és a vámhatóság – egyedi adminisztratív hivatkozási kód hozzárendelésével – jóváhagyta az elektronikus termékkísérő okmányt (a továbbiakban: e-TKO).
39. Amennyiben a kiviteli árunyilatkozat és az e-TKO adatai nem egyeznek meg, abban az esetben a kiviteli vám eljárás csak a hiba javítását követően végezhető el.

³ Módosította a 3003/2018. útmutató, érvényes: 2018. március 29-től

40. Amennyiben az e-TKO adatai nem megfelelőek, abban az esetben a kiviteli vámeljárást akkor végezhető el, ha az e-TKO benyújtása szerinti vámszerv a szükséges módosítást elvégezte.
41. Amennyiben az áru kivitelre történő kiadása megtörténik, abban az esetben a kiviteli vámhivataltól az árut a kilépési vámhivatalig az elektronikus kiviteli árunyilatkozat kíséri. Az e-TKO-val is kísért szállítmányok esetén a kiléptetést az ECN+ (Kiviteli vámeljáráások adatkezelési rendszere) alkalmazásban a kilépési vámhivatalnak kell igazolnia, kivéve a VA 329. cikk. (2)-(7) bekezdésében foglalt eseteket.
42. A Jövedéki Árumozgás és Ellenőrző Rendszer (Excise Movement Control System, a továbbiakban: EMCS) a magyarországi és más tagállami kilépési vámhivatalok kiléptetési igazolásai alapján értesül arról, hogy az áruk végleges rendeltetéssel harmadik országba kiléptetésre kerültek.
43. Amennyiben a kiléptetés igazolására az ECN+ alkalmazásban – üzemszünet következtében – nincs lehetőség, akkor a kilépési vámhivatal a KKO-t kiléptetési záradékkal ellátja, és azt az adóraktári engedélyes vagy a keretengedélyes részére visszajuttatja.
44. *A jövedéki termék adófelfüggesztési eljárásban végzett szállítására üzemszünet esetén a Jöt 58-60. §-ában foglaltak az irányadóak a 45. és 46. pontokban írtakkal összhangban.*⁴
45. Az EMCS üzemszünet időtartama alatt a jövedéki adófelfüggesztéssel történő szállításhoz az üzemszüneti TKO-t kell benyújtani, és a *kiviteli vám-árunyilatkozaton* az üzemszüneti TKO bizonylatkódját, illetve ezen okmány helyi hivatkozási számát kell feltüntetni. Az üzemszüneti TKO az e-TKO tervezetében szereplőkkel azonos adatokat és rovat-hivatkozásokat tartalmazó, az EK rendelet vonatkozó rendelkezései szerint kiállított papír alapú okmány.⁵
46. Az üzemszüneti TKO-t a kiviteli vámhivatal „Kivitelre kiadva” záradékkal ellátja, valamint feltünteti a kiviteli vámeljárást MRN azonosítóját. A záradékolt üzemszüneti TKO-t az adóraktár engedélyese, illetve az adómentes felhasználó részére (vagy képviselője részére) vissza kell juttatni.

12. Záró rendelkezések

47. Az útmutató kiadmányozás napját követő 3. naptól érvényes.
48. Az útmutató érvényessége kezdetének napjától a kiviteli vámeljárástok végrehajtásáról szóló 3016/2013. útmutató és a kiviteli vámeljárástok végrehajtásáról szóló 3016/2013. útmutató módosításáról szóló 3015/2014. útmutató érvénytelen.

Budapest, 2016. szeptember 13.

Tállai András
a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője

⁴ Módosította a 3003/2018. útmutató, érvényes: 2018. március 29-től

⁵ Módosította a 3003/2018. útmutató, érvényes: 2018. március 29-től